

NEEM JE KLAS MEE NAAR AFRIKA, ONTDEK

de dieren van het Virungapark en...
Word een beestige klas!

ONZE KLAS IS
BEESTIG

© Tony Heald/Naturepl.com

Handleiding voor de beestige leerkracht

© Martin Harvey / WWF-Canon

Alle rechten voorbehouden aan WWF. Het pandalogo en de initialen WWF zijn handelsmerken van WWF (World Wide Fund for Nature). Elke reproductie van teksten uit deze publicatie, gedeeltelijk of volledig, moet de bron vermelden.

Verantwoordelijke uitgever: Sara De Winter

Redactie: Marie-Noëlle Collart, Sara De Winter, Stijn Sterckx en Caroline Steygers

Lay-out en illustraties: Alice De Page (www.mouchette.be)

Druk: Claes Printing - Sint-Pieters-Leeuw

Dit dossier is gedrukt op 100% gerecycleerd papier.

Inhoud

Wat is 'De beestige klas'?	p. 4
Hoe word je een beestige klas?	p. 6
Beestig bewegen	p. 8
Ideeën voor beestige lessen	p. 10
Achtergrondinfo	p. 17
Beestige actieoproep!	p. 20

Publicatie van WWF-Vlaanderen vzw, 2013

E. Jacquainlaan 90

1000 Brussel

Tel.: 02 340 09 51

E-mail: educatie@wwf.be

www.wwf.be/school

Wat is 'De beestige klas'?

Bij 'De beestige klas' draait het om dieren. We hebben het niet over schoothondjes en huiskatten, maar over **wilde dieren**.

Naar aanleiding van Werelddierendag (4 oktober) wil WWF aan scholen materiaal aanbieden om dieren en de natuur beter te leren kennen en te beschermen.

De nadruk bij 'De beestige klas' ligt op plezier en actie. De aangeboden activiteiten zijn laagdrempelig en je kunt er al in één lesuur mee aan de slag.

Vorig jaar was het thema van '**De beestige klas**' oceanen. Dit jaar trekken we naar het oudste nationaal park van Afrika, ongelooflijk rijk aan biodiversiteit, het Virungapark.

Waarom Virunga?

Het Virungapark, gelegen in het uiterste oosten van de Democratische Republiek Congo, heeft heel wat verschillende landschappen (savannes, vulkanen, meren, wouden, bergen met eeuwige sneeuw ...) en daardoor ook een enorme verscheidenheid aan planten- en diersoorten. In geen enkel park in Afrika is de diversiteit aan dieren en planten zo groot als in Virunga. De **berggorilla's** zijn het symbool van het park.

WWF is al bijna 30 jaar actief in de regio met herbebossingsprojecten rond het park om de lokale bevolking van brandhout te voorzien, zodat ze daarvoor niet meer in het park moeten kappen.

Maar het Virungapark en de bevolking rond het park staan zwaar onder druk. De regio wordt al 20 jaar geteisterd door oorlog en gewapende conflicten. Ook nu is de regio niet stabiel en leven er rebellengroepen in het park.

Daar komt bovenop dat er oliemaatschappijen op zoek zijn naar olie, en dat binnen een park dat is uitgeroepen tot UNESCO werelderfgoed... **Daarom voert WWF actie om aan overheden en de olie-industrie duidelijk te maken dat sommige plaatsen te waardevol zijn om te vernietigen voor financieel gewin op korte termijn. Met de campagne 'Trek de grens voor Virunga' willen we het Virungapark onder de aandacht brengen en de bevolking en de natuur in en rondom het park beschermen!**

© Thierry Bodson / WWF-Canon

Hoe word je een beestige klas ?

1. Hang de beestige klasposter op in je klas en school! Deze posters werden eind augustus naar het secretariaat van elke school gestuurd, dus ga zeker jouw exemplaar vragen.

Er zijn heel wat sterren in het Virungapark zoals de berggorilla en de okapi, maar op de poster van 'De beestige klas 2013' staat een nijlpaard te glunderen.

De nijlpaarden in het park zijn zwaar bejaagd tijdens de oorlogen, en dat voor hun ivoor en vlees. Resultaat: in 20 jaar ging hun aantal van 20.000 naar nog maar 800 à 1000 dieren!

En nu willen oliebedrijven op zoek gaan naar olie, bijvoorbeeld onder het Edwardmeer, waar de nijlpaarden leven. Dat vinden wij samen met deze geweldige dieren geen goed idee.

2. Ga met dit pakket aan de slag in je klas of tijdens de turnles. Dat lukt al in één lesuur. Dit pakket bevat:

- zes fiches om in een les bewegingsopvoeding of een les wereldoriëntatie de bewoners van het Virungapark op een actieve manier te leren kennen;
- tips om in de klas rond het Virungapark te werken;
- achtergrondinformatie.

3. Maak kans op de titel van 'De beestigste klas 2013'!

Hoe? Zend een beestige klasfoto in (meerdere foto's mag natuurlijk ook), met als thema 'het Virungapark'. En daar mogen jullie creatief mee omgaan!

Wanneer? Inzenden van een foto(s) kan tot **25/10/2013** door te mailen naar educatie@wwf.be. Een beestige jury zal aan de hand van de ingezonden foto's bepalen welke klas 'De beestigste klas 2013' wordt.

Waarom? Bij deze titel hoort een 'Beestige klasuitstap', met veel beestjes natuurlijk! We werken deze uitstap verder uit in samenspraak met de leerkracht van de winnende klas. Zo beleefden vorig jaar de leerlingen van het eerste leerjaar van BS de Zandloper uit Nijlen een onvergetelijke dag in de Gaiazoo.

Wil je nog meer doen voor Virunga? Kijk dan snel naar de beestige actieoproep op p.20 en help ons om in België minstens 50.000 handtekeningen te verzamelen voor Virunga.

Door de fiches te gebruiken werk je aan **verschillende eindtermen** Lichamelijke opvoeding. We lijsten hier de belangrijkste op.

De leerlingen :

- 1.9 kunnen balanceren op de grond en over diverse soorten toestellen.
- 1.11 kunnen vrije sprongen en steunsprongen uitvoeren.
- 1.14 kunnen diverse klimtoestellen opklimmen en veilig ervan afdalen.
- 1.15 kunnen hun loopstijl en -tempo aanpassen aan de afstand.
- 1.17 beheersen fundamentele bewegingsvaardigheden die nodig zijn om een eenvoudig bewegingsspel zinvol te kunnen spelen in eenvoudige sport- en spelsituaties.
- 1.18 kunnen eenvoudige spelideeën uitvoeren in eenvoudige bewegingsspel.
- 1.19 kunnen zich in een spel inleven en hierbij verschillende rollen waarnemen.
- 1.20 passen de afgesproken spelregels toe en aanvaarden de sancties bij overtredingen.

Wat:

Er zijn zes fiches uitgewerkt met leuke activiteiten die kunnen gebruikt worden tijdens de les lichamelijke opvoeding, of gewoon op de speelplaats tijdens de lessen wereldoriëntatie. Volgende fiches zijn voorzien :

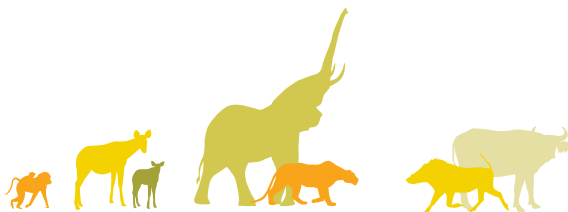
- Berggorilla : op de vlucht voor de stroper
- Okapi : de camouflagekampioen
- Leeuw : zoek de prooi!
- Flamingo : 1, 2, 3, flamingo!
- Nijlpaard : mag ik oversteken ?
- Olifant : een parcours in *Virunga-style*

Ideeën voor beestige lessen

Door deze lessen te gebruiken werk je aan **verschillende eindtermen**.
We lijsten hier de eindtermen Wereldoriëntatie op.

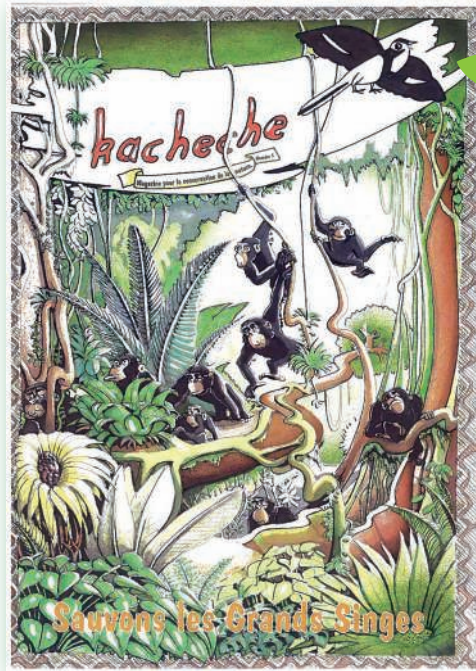
De leerlingen:

- 1.5 kunnen bij organismen kenmerken aangeven die illustreren dat ze aangepast zijn aan hun omgeving.
- 1.7 kunnen de wet van eten en gegeten worden illustreren aan de hand van minstens twee met elkaar verbonden voedselketens.
- 1.24 kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren hoe mensen op positieve, maar ook op negatieve wijze omgaan met het milieu.
- 1.25 kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren dat aan milieuproblemen vaak tegengestelde belangen ten grondslag liggen.
- 1.26* tonen respect en zorg voor de natuur vanuit het besef dat de mens voor zijn levensbehoeften afhankelijk is van het natuurlijk leefmilieu.
- 6.2 kunnen in een praktische toepassingssituatie op een gepaste kaart en op de globe evenaar, de polen, de oceanen, de landen van de Europese Unie en de werelddelen opzoeken en aanwijzen.

Sensibiliseren om beter te beschermen

Communicatie en sensibilisering spelen een essentiële rol in de bescherming van het park. Veel mensen die aan de rand van het park wonen, hebben immers geen rechtstreeks contact met de dieren in het park. Een groot succes is het tijdschrift **Kacheche** dat wordt uitgedeeld onder de mensen die in de omgeving van het park wonen. Op die manier leren ze de natuur om hen heen beter kennen en beseffen ze dat het belangrijk is om die natuur te beschermen. Ook schoolkinderen krijgen les over de berggorilla, het belang van het park, boslandbouw waarbij zij leren fruitbomen planten en onderhouden ...

Wist je dat?

Kacheche, zo noemen de mensen van Virunga de Afrikaanse bonte kwikstaart. Deze vogel is wijdverspreid in Afrika en houdt van vochtige gebieden. Met zijn lange, beweeglijke staart is hij leuk om te zien. Komt hij je bekend voor? Dat klopt, hij lijkt zeer sterk op zijn Europese neef, de witte kwikstaart.

 Laat de leerlingen een 'Kacheche' (krantje) uitwerken over het Virungapark. Dat kunnen ze gebruiken om andere mensen te sensibiliseren over het Virungapark.

 Maar misschien kan je het onderwerp van een Kacheche ook dichter bij school zoeken. Maak een krant of weblog over een natuurgebied of een zeldzame planten- of diersoort die in de buurt van de school voorkomt.

Een bijzondere voedselketen in het Virungapark

Duizenden vissers zijn voor hun levensonderhoud afhankelijk van de visvangst op het Edwardmeer. En daar speelt het nijlpaard een belangrijke rol in. Hun mest verrijkt het water waardoor planten en kleine organismen in het water goed groeien. Goed nieuws dus voor de vissen die daarvan leven. En voor de grotere vissen die leven van de kleine visjes.

Maar de laatste 20 jaar is het aantal nijlpaarden drastisch afgenomen. En dat heeft ook effect op het visbestand in het meer... en dus op de opbrengsten van de vissers. Iedereen is dus gebaat bij een gezond ecosysteem!

© Brent Stirton / Reportage by Getty Images / WWF-Canon

WWF voert sensibiliseringscampagnes bij de mensen die in de buurt van het Virungapark wonen om het belang van de nijlpaarden voor de visserij uit te leggen, zodat de stroperij op deze dieren zou stoppen. Voor deze campagnes gebruikt WWF o.a. educatieve posters. Je vindt een voorbeeld van zo een poster in het mapje met de fiches.

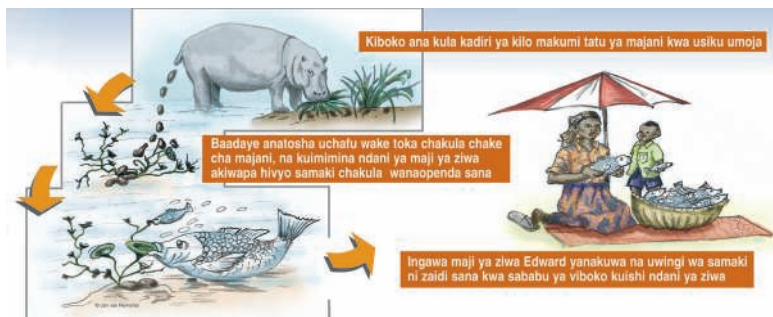

 Bekijk met je leerlingen de poster en laat hen vertellen wat ze allemaal zien op de poster. Er is geen vergissing gebeurd, de poster is inderdaad in het Swahili. Vinden de leerlingen woorden terug die ze herkennen?

 We helpen je even op weg met de vertaling. De titel betekent: *Er zijn minder vissen in het Edwardmeer omdat er minder nijlpaarden zijn in het meer.*

 Schrijf volgende zinnen in het Nederlands op het bord en laat de leerlingen de juiste tekst in het Nederlands bij de juiste tekening zoeken. De zinnen staan hier al in de juiste volgorde:

- Elke nacht eet een nijlpaard ongeveer 30 kg gras.
- Een groot deel van zijn keutels komen in het water terecht. Daardoor kunnen de planten in het water goed groeien en hebben de vissen genoeg te eten.
- Dat de vissers veel vis vangen hebben ze dus grotendeels aan de nijlpaarden te danken.

 Laat de leerlingen vertellen wat ze zien op deze tekeningen. Welke titel betekent 'vroeger' en welke 'nu'?

Het juiste antwoord is:

 Wakati uliyo pita: vroeger

 Wakati wa sasa: nu

Heb je de cd van Radio Oorwoud in de klas?
Luister dan samen met de kinderen naar het
Hiphopotamus-lied en ontdek een rappend
nijlpaard. Gratis bestellen van de cd kan op
www.radio-oorwoud.be.

Virunga in actie: een concreet duurzaamheidsvraagstuk

Met het educatieve pakket 'Virunga in actie' krijgen de leerlingen een echt duurzaamheidsvraagstuk voorgeschoteld: hoe een natuurpark beschermen en toch voorzien in de energiebehoeften en noden van de lokale bevolking? Heel wat linken met de leefwereld van kinderen en jongeren hier maakt het energievraagstuk ook relevant voor de situatie in België.

Een korte film (echte beelden gecombineerd met animatiebeelden) vormt de basis van het pakket, aangevuld met heel wat lessuggesties. Ideaal om het in de klas te hebben over duurzame ontwikkeling aan de hand van een concreet terreinproject. Gratis bestellen kan op www.wwf.be/school.

Achtergrondinfo

Situering

Het Nationaal Park Virunga (www.gorilla.cd) is gelegen in het uiterste oosten van Congo, langs de grens met Rwanda en Oeganda. Met een oppervlakte van 8000 km² beslaat het park 13% van het grondgebied van de provincie Noord-Kivu. Door de uitzonderlijke diversiteit aan landschappen met onder andere savanne, meren en vulkanische gebieden, kent het park een ongelooflijke biodiversiteit, met de berggorilla's als bekendste voorbeeld.

Niet enkel het Virungapark, maar het hele Congobekken is een uiterst waardevol gebied. Het woud in het bekken van de Congorivier is namelijk het tweede grootste regenwoud (na de Amazone) op aarde en strekt zich uit over verschillende landen (o.a. DR Congo, Congo-Brazaville, Kameroen en Gabon).

Het Nationaal Park Virunga is het oudste nationaal park van Afrika. Het werd opgericht in 1925 om de berggorilla's te beschermen en kreeg de naam 'Albertpark'. Sinds 1979 maakt het Virungapark deel uit van het werelderfgoed van de UNESCO. In geen enkel park in Afrika is de diversiteit aan dieren en planten zo groot als in Virunga. **In het park leven meer dan 200 zoogdiersoorten waaronder 22 verschillende soorten primaten.** Ook meer dan 700 vogelsoorten vinden een thuis in het Virungapark.

Een moeilijke context

Maar de regio wordt al bijna 20 jaar geteisterd door oorlog en gewapende conflicten. De conflicten hebben ernstige gevolgen voor zowel de mensen die in de streek wonen als voor de natuur. Het Virungapark staat zwaar onder druk.

Op menselijk vlak is de balans enorm zwaar en de samenleving heeft een zware tol betaald voor de oorlog en betaalt die trouwens nog altijd: **er is sprake van 3 tot 7 miljoen doden sinds 1994.**

Ondanks die moeilijke situatie is WWF sinds 1986 actief op het terrein via zijn herbebossingprojecten in het kader van het 'Programme Environnemental autour de Virunga'(PEVI). De activiteiten zijn altijd blijven doorgaan. De projecten zijn niet alleen onontbeerlijk voor de natuur, maar leveren ook werk en inkomsten voor de lokale bevolking.

© Mone Van Geil/WWF-Belgium

Olie, een bijkomende bedreiging

Een alarmerende ontwikkeling is dat de Congolese overheid concessies heeft toegekend aan oliebedrijven en toestemming heeft gegeven voor olie-exploratie in het Virungapark. 85% van het Virungapark is nu ingekleurd als olieconcessie.

Ontginning van olie in het Virungapark vormt niet enkel een gevaar voor het leefgebied van heel wat zeldzame soorten, maar ook voor grote aantallen mensen die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van het park (o.a. visvangst).

Het Franse bedrijf Total heeft al laten weten dat ze de grenzen van het park zullen respecteren, maar blijven wel actief net buiten het park. Het Britse bedrijf SOCO heeft zich nog niet geëngageerd om uit het park te blijven...

Waar de bevolking van de regio nood aan heeft zijn vormen van ontwikkeling die een echt voordeel opleveren voor de lokale bevolking en die ook duurzaam zijn op langere termijn. Daarbij is het essentieel dat we het leefgebied van kwetsbare soorten niet in gevaar brengen.

Beestige actieoproep !

Trek de grens voor Afrika's oudste park !

WWF voert wereldwijd actie om olie-exploratie uit het Virunga Nationaal Park te houden. Daarvoor vragen we mensen om mee de petitie te ondertekenen. Hoe meer mensen hun naam toevoegen en de grens trekken, hoe makkelijker het voor WWF wordt om druk uit te oefenen op de bedrijven en de (Congolesse) overheid.

En daarvoor kunnen we de hulp van heel wat beestige klassen gebruiken. Mobiliseer de leerlingen om mee **handtekeningen te verzamelen voor Virunga**. Dat kan door bijv. op de markttag met de klas handtekeningen te verzamelen, het oudercomité in te schakelen, de kinderen bij hun familie handtekeningen te laten verzamelen, een link naar de campagnewebsite te zetten op de schoolwebsite.

Je kan de petitie online ondertekenen op www.wwf.be/sosvirunga of het formulier kopiëren dat we bij deze brochure hebben toegevoegd om handtekeningen te verzamelen. Het formulier kan je ook downloaden op www.wwf.be/petitie.

De verzamelde handtekeningen kunnen per post bezorgd worden en dat voor 15 oktober 2013 aan:

WWF-België

T.a.v. Virunga

Emile Jacqmainlaan 90

1000 Brussel

Voor al je vragen over deze actie:

educatie@wwf.be.

Waarom is dit zo belangrijk ?

Dit gaat niet enkel over het Virungapark, maar ook over heel wat andere natuurgebieden en nationale parken wereldwijd. Als eenmaal wordt toegelaten om in een waardevol natuurpark olie te exploiteren, staan de deuren wijd open om dit ook op andere plaatsen toe te laten...

Daarom trekken we nu de grens. **Geen olie-exploratie en exploitatie in het Virungapark, nu niet, nooit niet!**

WWF-rangers

We beseffen dat een dergelijke actie niet evident is op een school.

Maar omdat de situatie zo precair is willen we alle middelen inzetten. Wil je met je klas actie ondernemen en handtekeningen verzamelen voor Virunga, dan kan je voor je leerlingen gratis WWF-ranger badges aanvragen. Als ze handtekeningen gaan verzamelen kunnen de kinderen die badge opspelden en is het duidelijk dat het over een WWF-actie gaat.

Om de badges aan te vragen mail je naar educatie@wwf.be en vermeld je het aantal leerlingen en op welke manier jullie handtekeningen gaan verzamelen.

VIRUNGA: HET OUDSTE NATIONAAL PARK IN AFRIKA.

VIRUNGA
CAMPAIGN

OF HET NIEUWSTE OLIEVELD?

MEER INFO OP WWF.BE/SOSVIRUNGA

NEEM JE KLAS MEE NAAR AFRIKA, ONTDEK de dieren van het Virungapark en... Word een beestige klas!

Met 'De beestige klas' wil WWF, naar aanleiding van Werelddierendag, aan scholen materiaal aanbieden om dieren en de natuur beter te leren kennen en te beschermen.

Dit jaar staat 'De beestige klas' in teken van het Virungapark in Afrika.

Het Virungapark is gelegen in het uiterste oosten van Congo, langs de grens met Rwanda en Oeganda en werd opgericht om de berggorilla's te beschermen.

Ga op ontdekking in het oudste park van Afrika... en ontdek met je klas de indrukwekkende berggorilla, het olijke nijlpaard, de mysterieuze okapi en de machtige olifant.

Ding met je klas mee naar de titel van 'Beestigste klas 2013' en voer mee actie met WWF om oliebedrijven uit het park te houden!

Met de steun van

NIJLPAARD

De ogen, oren en neusgaten van het nijlpaard staan bovenop zijn kop. Zo kan hij bijna helemaal in het frisse water verdwijnen en toch alles zien en horen.

© Martin Harvey / WWF-Canon

Aan land kan de huid van het nijlpaard een rode 'olie' afscheiden. Het lijkt dan alsof het nijlpaard bloedt maar dat is niet zo. De olie beschermt hem tegen de zon en infecties.

Wist je dat?

Nijlpaarden zijn erg territoriaal. Als mensen of andere dieren in de buurt van hun grondgebied komen, kunnen nijlpaarden zeer gevaarlijk zijn. Dus zelfs al eten ze alleen gras en planten, het gebeurt dat een nijlpaard mensen en zelfs krokodillen doodt.

NIJLPAARD

Mag ik oversteken?

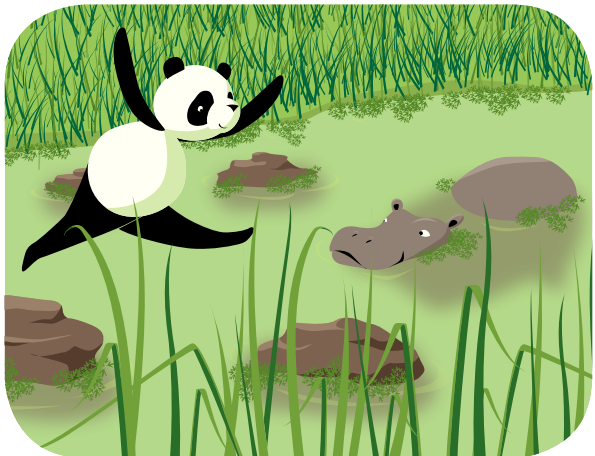
Materiaal: 10 hoepels

Markeer een zone van 10 meter breed op de speelplaats of in de turnzaal: dit is de rivier. Duid twee kinderen aan als nijlpaard. Zij moeten in de rivier gaan staan. De andere kinderen staan aan de rand van de rivier en moeten oversteken. **Maar pas op voor de nijlpaarden!**

Deze proberen hun territorium te beschermen door de overstekende kinderen te tikken. Gelukkig liggen er rotsen (hoepels) in de rivier waar de kinderen veilig op zijn. Meerdere kinderen mogen in dezelfde hoepel staan, **waar de nijlpaarden hen niet mogen tikken.**

Als iedereen is overgestoken, herhaalt het spel zich, maar nu naar de andere kant van de rivier, en dat gaat zo verder tot alle kinderen getikt zijn.

Variant: je kan een hoepel verwijderen bij elke oversteek van de rivier. Ook kunnen de kinderen die getikt worden, veranderen in een nijlpaard.

BERGGORILLA

De vacht van de berggorilla is dikker en langer dan bij de andere gorilla-soorten. Hierdoor is hij beter aangepast aan de koude op de bergflanken.

Gorilla's zijn planteneters. Ze hebben dan ook sterke tanden voor de taaie scheuten en bladeren die ze eten.

In bladeren en bamboescheuten zit niet veel energie. Hierdoor zijn gorilla's spaarzaam met energie. Zo leggen ze per dag zelden meer dan 1 km af.

BERGGORILLA

Op de vlucht voor de stroper

De kinderen staan in meerdere rijen (bijvoorbeeld 4 rijen van 5 leerlingen), met de armen horizontaal gestrekt. De vingertoppen van de kinderen moeten elkaar net raken. De afstand tussen de verschillende rijen moet zo zijn dat als de leerlingen 90° draaien, ze elkaar ook net raken met de vingertoppen.

De kinderen zijn **de bomen in het bos**.

Duid iemand aan als **stroper** en iemand als **berggorilla**, die tussen de rijen mogen lopen. De stroper moet proberen om de gorilla te vangen (tikken). Bij een afgesproken teken (bijv. fluitsignaal) maken de kinderen een kwartdraai, met de armen nog steeds horizontaal gestrekt. De rijen bomen lopen nu in de andere richting. Als de stroper de gorilla heeft gevangen, worden er een nieuwe stroper en gorilla gekozen.

Variant 1: verander het aantal gorilla's en stropers.

Variant 2: als gevolg van ontbossing zijn er minder bomen in het bos. Neem sommige kinderen die bomen zijn uit het spel zodat 'openingen' tussen de bomen ontstaan.

OKAPI

De okapi is met zijn bruine vacht en witte en zwarte strepen zeer goed gecamoufleerd in het dichtbegroeide regenwoud.

Als je zo schuchter en timide bent en altijd alleen ronddoelt, is het wel moeilijk om een vrouwtje te vinden. Daarom laten vrouwtjes soms een geurspoor achter. Zo kunnen mannetjes en vrouwtjes elkaar vinden.

De okapi heeft een zeer lange tong. Hij kan er zelfs mee aan zijn ogen en oren! Maar een lange tong is vooral handig als je blaadjes van takken wil trekken.

OKAPI

De camouflagekampioen

Materiaal: een aantal voorwerpen, verspreid over de zaal, waar de kinderen zich achter kunnen verstoppen

Iemand is de **toerist** die moet proberen om de okapi's in het Virungapark te vinden. Al de andere kinderen zijn okapi's.

De toerist sluit zijn ogen en telt luidop tot 20. Ondertussen proberen de **okapi's** zich te verstoppen.

Bij 20 opent de toerist de ogen en noemt hij al de okapi's die hij kan zien. **Die okapi's zijn vanaf nu uit het spel.** De toerist mag zich niet verplaatsen.

Wanneer de toerist geen okapi's meer ziet, komen alle niet gevonden okapi's tevoorschijn en wordt het spel herhaald, maar nu telt de toerist maar tot 18. Zo gaat het spel door (tellen tot 16, 14 ...) totdat alle okapi's uit het spel zijn. De okapi die als laatste overblijft, mag de volgende keer de toerist zijn.

FLAMINGO

Om kleine wieren, algen en kreeftjes te kunnen eten heeft de flamingo een speciale 'filter' zoals sommige walvissen. Ze nemen een grote hap water en duwen het water dan met hun tong weer naar buiten. Hun voedsel blijft dan aan de kleine zeeffjes (lamellen) aan de rand van hun snavel hangen. Smakelijk!

Flamingo's vliegen en zoeken naar eten in grote groepen. Op deze manier zijn ze beter beschermd tegen roofdieren dan wanneer ze alleen zouden zijn.

© Peter Chadwick / WWF-Canon

Waarom slapen flamingo's op één poot?

Waarom flamingo's op één poot slapen is nog altijd niet helemaal duidelijk, maar wetenschappers vermoeden dat het te maken heeft met de warmteregulatie. Poten zijn niet bedekt met warme veren, en zijn dus slecht geïsoleerd. Langs een poot gaat daardoor veel warmte verloren, zeker als je ermee in het water staat. Je kan hem dus maar beter goed onder je veren stoppen.

FLAMINGO

1, 2, 3, flamingo !

De kinderen zijn **flamingo's**. Iemand wordt aangeduid als 'wachter'.

De flamingo's staan op een rij op ongeveer twintig stappen van de wachter. Hun doel is om de andere kant van het meer, waar de wachter staat, te bereiken.

De wachter draait zich om, weg van de flamingo's, en roept 1, 2, 3 flamingo! Terwijl de wachter telt mogen de flamingo's vooruit komen. Maar als de bewaker zich terug omdraait, moeten ze **onbeweeglijk blijven staan**, op 1 poot. Als de wachter flamingo's ziet die bewegen of hun evenwicht verliezen, moeten deze terug naar de startlijn.

Dit wordt herhaalt tot een flamingo erin slaagt om de wachter te bereiken. Deze flamingo mag dan wachter worden.

LEEUW

Wanneer een leeuw zijn prooien besluipt valt hij best zo weinig mogelijk op. Met zijn lichtbruine vachtkleur is de leeuw goed gecamoufleerd in de droge savanne en graslanden.

De scherpe klauwen en tanden van een leeuw en zijn sterke spieren komen goed van pas om prooien te vangen.

LEE UW

Zoek de prooi !

Materiaal: een blinddoek

De kinderen gaan in een ruime cirkel zitten en mogen **geen lawaai** maken.

Iemand staat geblinddoekt in het midden van de cirkel, dat is de **leeuw**.

Iemand wordt aangeduid als **prooi** en die moet in de cirkel zo stil mogelijk rond de leeuw lopen.

Als de leeuw zijn prooi hoort, wijst hij in die richting en maakt het geluid van een leeuw 'Grrroaar!'. Als de richting juist is en de leeuw dus zijn prooi aanwijst, heeft de leeuw zijn prooi gevangen. In dat geval of na drie mislukte pogingen, kies je een nieuwe leeuw en prooi.

Variante: de prooi heeft dorst, maar de leeuw doet een dutje in de buurt van de rivier. De prooi moet drinken en maakt daarbij lawaai 'Slurp, slurp'. De prooi zal dan snel moeten bewegen om de leeuw te slim af te zijn en niet aangewezen te worden.

OLIFANT

Een olifantenhuid is wel 2 cm dik. Maar olifanten kunnen niet via hun huid zweten. Om af te koelen wapperen ze met hun oren of... nemen ze een bad!

In een groep olifanten lopen volwassen dieren aan de buitenkant. Zo beschermen ze hun jongen die midden in de groep lopen.

OLIFANT - een parcours in Virunga-style

Materiaal: 10 hoepels, touw of net, klimrek (optioneel), stelten of loopklossen (optioneel)

De dieren van Virunga hebben allemaal hun eigen typische kenmerken. De kinderen leggen een parcours af zoals de verschillende dieren het zouden doen.

 Sprint zo snel als **het nijlpaard** (die haalt snelheden tot 40 km/uur): trek hiervoor een start- en eindmeet waartussen gesprint wordt.

 Loop op vier poten zoals **de gorilla**: laat de leerlingen een stukje op handen en voeten lopen.

 Klim in de bomen als **een luipaard**: gebruik hiervoor een klimrek in de turnzaal. De leerlingen mogen de grond niet raken om dit stuk te overbruggen. Is er geen klimrek, laat de kinderen dan springen van hoepel naar hoepel.

 Besluis een prooi zoals **de leeuw**: span hiervoor een net of touwen op ongeveer 50 cm boven de grond, waaronder de leerlingen moeten kruipen.

 Volg de gigantische **olifantensporen**: vorm hiervoor een rij van hoepels die per twee, vlak tegen elkaar liggen. In elke hoepel mag maar met één voet gestapt worden.

 Stap op hoge poten zoals **de flamingo**: trek hiervoor een start- en eindmeet waartussen de kinderen met stelten of loopklossen moeten lopen. Als er geen stelten zijn, laat de kinderen dan het stuk op één been hinkelen.

DIEREN ZIJN AANGEPAST AAN HUN OMGEVING. OOK IN HET VIRUNGAPARK !

Mijn naam is:

Ik leef op het land, in het water, in de lucht.

Hallo, wat een lawaai hier. We staan hier dan ook tussen duizenden van mijn soortgenoten. De hele dag ben ik op zoek naar eten. Door bepaalde kleurstoffen in ons voedsel krijgen we onze typische, opvallende kleur. Voor onze jongen maken we **een moddernest**. Daar legt het wijfje dan **1 ei** op **dat het fiere mannetje bewaakt**. We wonen hier niet altijd. Neen, we zijn trekvogels.

Hoe is dit dier aangepast?

.....
.....

Mijn naam is:

Ik leef op het land, in het water, in de lucht.

Hallo, ik ben de *Hippopotamus amphibius*! Hippos is Grieks voor paard en *potamus* betekent rivier. *Amphibius* komt uit het Latijn en betekent '**aan beide kanten**'. In dit geval op het land en in het water. Toch is de benaming 'paard' misleidend, want we zijn geen familie van paarden. Maar wel van **varkens** !

Ik voel me opperbest in rustig water: **meren, rivieren of modderpoelen**. Doe daar nog voldoende grasland bij en ik ben de koning te rijk. Wist je dat ik soms wel **50 kg gras per nacht** kan eten.

Hoe is dit dier aangepast?

.....
.....

Mijn naam is:

Ik leef op het land, in het water, in de lucht.

Wat, noem je me een zebra ? Neen, ik ben eigenlijk een verre **neef van de giraf**. In mijn eentje trek ik door het dichtbegroeide woud. Ik leef van kleine blaadjes, granen, vruchten en jonge scheuten. Ik ben heel verlegen en laat me niet gemakkelijk zien. Maar hé, ik laat me niet doen hoor. Als een luipaard me wil aanvallen **gebruik ik mijn horens om me te verdedigen**.

Hoe is dit dier aangepast?

.....

Mijn naam is:

Ik leef op het land, in het water, in de lucht.

Hey, mij ken je wel hé. Ik ben het symbool van het Virungapark. **Groot en sterk**, en ik lijk zeer sterk op jou. Ik trek met mijn familie rond op zoek naar voedsel (blaadjes en bamboescheuten). 's Avonds maken we met wat afgebroken takken een nest. Wanneer we een jong mannetje tegenkomen beschermt het oudste mannetje de groep. **Hij klopt dan op zijn borst** om indruk te maken. Je kan de leider bij ons herkennen aan **zijn zilverkleurige rug**.

Hoe is dit dier aangepast?

Mijn naam is:

Ik leef op het land, in het water, in de lucht.

Ik leef op de Afrikaanse savannes en graslanden. Maar door jacht en het verdwijnen van leefgebied **zijn we op veel plaatsen verdwenen**. We leven in kleine groepen en de wijfjes gaan samen op jacht. Ze jagen op antilopen, buffels, zebra's, springbokken enzovoort. Het mannetje schuift, **zonder zich moe te maken**, gewoon mee aan tafel.

Hoe is dit dier aangepast?

.....

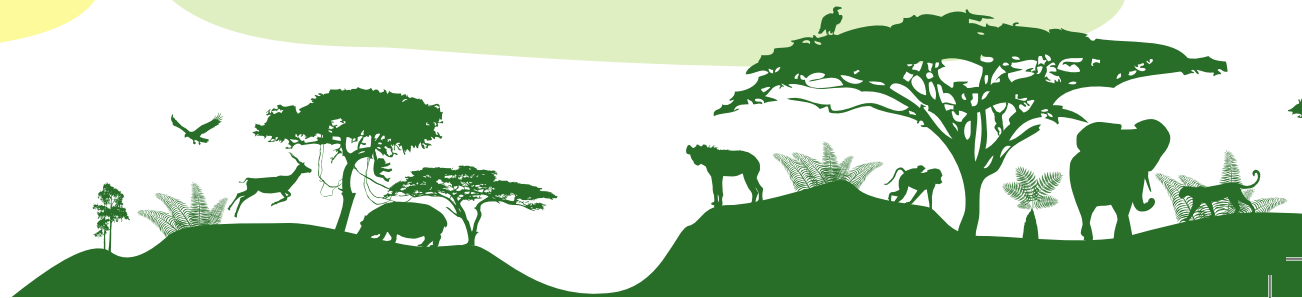
Mijn naam is:

Ik leef op het land, in het water, in de lucht.

Voel je de grond trillen? Als wij er aan komen kan je het al van ver horen. We eten zo'n 200 kg voedsel per dag en drinken tussen de 70 en 160 liter water! Ik kan heel goed ruiken. Dat mag wel aangezien **m'n neus nogal groot** is uitgevallen. Jammer genoeg zijn **onze ivoren slagstanden** zeer gegeerd door de mens.

Hoe is dit dier aangepast?

.....

Kwa leo, samaki zimepunguka ndani ya ziwa Edward

Kwa kuwa viboko vimepunguka mno kandokando ya ziwa

Kiboko ana kula kadiri ya kilo makumi tatu ya majani kwa usiku umoja

Baadaye anatosha uchafu wake toka chakula chake cha majani, na kuimimina ndani ya maji ya ziwa akiwapa hivyo samaki chakula wanaopenda sana

Ingawa maji ya ziwa Edward yanakuwa na uwingi wa samaki ni zaidi sana kwa sababu ya viboko kuishi ndani ya ziwa

© Jan van Remortel

© WWF-Canon / Martin HARVEY

Viboko vinazidi kupotea

Viboko vinakaribia kuisha Vinawindwa na wangubia wenyi kuviuwa kwa kupata nyama ao mapembe toka meno yavyo.

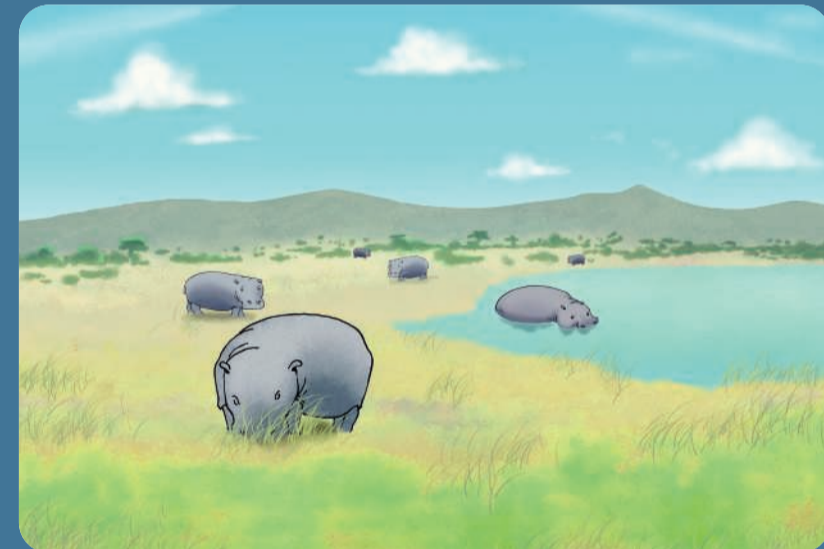
Kwa hiyo samaki ni chache ndani ya ziwa

Samaki zinapungukiwa na chakula na zinapotea. Zaidi ya hiyo, wavuvi wengi wanatumika bila ruhusa na kutumia nyavu zisizostahili zikinasamaki ndogondogo.

Matokeo!

Wavuvi wa ziwa Edward wanavua samaki ndogondogo na hawapati pesa nyingi sawa mbele.

Wakati wa sasa

Wakati uliyo pita

© www.vince-cartoon.be

Tunapashwa kuokoa uvuvi Ndani ya ziwa Edward

- Tuwasaidie ICCN na wakuu viongozi kupiganisha wangubia wanaowinda viboko
- Tusile tena nyama ya kiboko
- Tuhusiane na ICCN na kutumia nyavu zinazostahili

Kazi hii inahimizwa na PEVI- Kacheche

